

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POSTUL DE CENZURA DEVA.

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Cenzurat: IOAN NICULA.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 20 kor. | Negyed évre — — — 5 kor.
Fél évre — — — 10 | Egyes szám ára — — — 40 fill.
Nyiltér soronként 3 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

36-ik sz. rendelet.

Mi az Erdélyi Csapatok Parancsnoka észrevevén, hogy a hadseregnek, gyáraknak, telepeknek, műhelyeknek és a hadsereghez tartozó más intézmények részére kiutalt szén- szállítmánynak egy részét utközben ellopják, annyira, hogy a vagonok csaknem üresen jutnak a rendeltetési helyükre; a szállítmányoknak egy másik része nem is jut a rendeltetési helyére, mivel hogy a közbeeső állomásokon megváltoztatják az utirányt s így nyomukat veszítik:

A katonai törvénykönyv II-ik kiadásának 32—57-ik cikkének értelmében a Hadsereg biztonságára és az Ország végelmére elrendeljük:

1. Az állomásoknak katonai parancsnokai kötelesek szigorú lépéseket tenni, hogy a parancsnokságuk alatt álló állomás területén lévő vagonokból se éjjel, se nappal civilszemélyek vagy a román állami személyzet szenet ne vegyen ki.

Ha meg lesz állapítva, hogy a katonai parancsnokok hanyagsága folytán lettek kifosztva a szénvagonok, azok felelősségre lesznek vonva a katonai törvények és szabályok értelmében.

2. Azon esetben, hogy ha a katonai parancsnokoknak tudomásuk van és türik, hogy a vagonokból szenet vesznek vagy hogy az irányukat megváltoztatják személyesen lesznek felelősek, elítélés végett a haditörvény- széknek lesznek átadva és 5 évi börtönnel lesznek sújtva.

3. A fentebb említett törvénycikk értelmében ugyanazon büntetéssel lesznek sújtva mindazon állomásparancsnokok, akik önha-

talmulag, rossz akaratból megváltoztatják a szénvagonok eredeti utirányát.

Ugyanazon büntetés éri azokat az állomásparancsnokokat is, akik biztattak, vagy eltűrték, hogy a román állami vasutak alája rendelt személyzete vagy más egyének a vagonokból szenet vegyenek.

4. A román állami vasutak személyzete, valamint más egyének is, akikre bebizonyosodik, hogy a szállítás közben vagy a vagonoknak az állomásokon való tartózkodása alatt bármely mennyiségű szenet loptak, azonnal le lesznek tartóztatva, a hadi törvényszéknek átadva. Ha ezek a vasuti személyzethez tartoznak, akkor a büntető törvénykönyv 309-ik cikkének 4-ik bekezdése értelmében, ha pedig idegen egyének, úgy a büntető törvénykönyv 308-ik cikkének értelmében lesznek megbüntetve, s ezen büntetés a katonai törvénykönyv II-ik kiadásának 50-ik cikke értelmében 4 évi börtönrre súlyosbítható.

5. E rendeletben kimutatott bűncselekményeknek a megállapítását, amennyiben a román állami vasutak katonai parancsnokait illeti, királyi ügyészek, hadbírák, térparancsnokok és más, katonai parancsnokság által kiküldött tisztiek végzik, akik a katonai állomásparancsnoknál magasabb rangot viselnek.

A többi tettesek ellen az eljárást a fentebb említett hatóság személyek, valamint rendőrtisztek vagy a román állami vasutak magasabb rangú tisztviselői végzik.

6. A jelen rendelet, amennyiben lehet, ki lesz hirdetve a lapokban, ki lesz ragasztva minden vasuti állomáson, minden községben, a hadi törvényszékek székhelyén, hadbíróságoknál, térparancsnokságoknál, a csendőrség helyiségeiben, s dobszó által is közhírre lesz téve.

Ezen rendelet a kifüggesztésétől számított 3 nap múlva lép érvénybe és csak azok lesznek büntetve, akik büntetteiket a határnap eltelté után követték el.

Kiadatott a mi nagyszabeni Parancsnokságunknál ma 1920. február hó 23-án.

Az Erdélyi Csapatok Parancsnoka:

Mărdărescu tábornok.

Vezérkari főnök:

Panaiteșcu tábornok.

Purim-estély.

Az erdélyi zsidó nemzeti szövetség helybeli csoportja — amint már mult számunkban is jeleztük — e hó 6-án a „Centrál” szálló disztermében tartotta meg műsoros táncestélyét, melynek lefolyásáról a következőkben számolunk be.

Az előkészületekből előre látható volt, hogy e purim-estély fényesen fog sikerülni. Ugy is történt. A termet a közönség zsufolásig megtöltötte, de nem is hiába, mert a magas nivóju műsor megérdemelte azt. Dr. Löwenstein Lajos és dr. Radó Izidor irodalmi értékű konferálása méltóan illeszkedett belé a műsorba, melynek minden egyes száma kifogástalan és szórakoztató volt. Nem tudjuk, hogy a két konferáló közül kit dicsérjünk meg jobban, de hogy mindketten nagy sikerrel és hatással oldották meg feladatukat, bizonyítja az az önző taps s az az állandó derűtség, amely egész estén át kísérte előadásait.

Első számul Görög József ker. isk. tanár ügyes vezetése alatt a zsidó ifjuság énekkara énekelt el a „Hatikrá”-t. A precíz előadást megtapsolták.

Ezt követte Vass Lilikének nagyhatásu zon-

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Levél.

Késő van már kedves barátom.
Akkor — régen még lehetett.
Ma nincs már vágyam s a lelkem is
A magáénál betegebb.

Hogy megkapta szívét egy versem,
Oka igazán nem vagyok.
Azóta oly sok minden történt,
S oly hamar teltek a napok.

Most, hogy végre nyugodt a lelkem,
Mikor — a vágy már elcsitult,
Most támadjon fel s jöjjön vissza
Az elfelejtett messze mult?

Gyermek voltam még kis barátom
S egy kis játék volt az csupán.
Elfelejtjük és nem busulunk
Az eltört játékok után.

Az első maga volt barátom
Ki engem egyszer szeretett.
... A másikkak a szeme kék volt
Azé akit én szeretek. . . .

Nórika.

Egy rémes történet.

Irta: Bielik Dezső.

Szuplikálni voltunk, én és egy barátom. Vannak, akik nem tudják, mi is az a szuplikáció, mert mindinkább kimegy a divatból ez a régi szép szokás. Ezért röviden elmondom.

A felekezeti gimnáziumoknak joguk van a vakációkban kiválasztani néhány jó inagaviseletű és szegénysorsu diákot, hogy a nyakukba akasszanak egy kéregető könyvet, meg egy vármegyét. Az amicéknek aztán végig kell koldulni az illető vidéket, hivatkozván a szegény diákok keserves sorsára, az adományozó nemes szívére, meg a jó Istenre, aki majd egyszer ezerszeresen visszafizeti. Ezt nevezték a muzsák isteni nyelvén szuplikációnak. Így akadt a mi nyakunkra Sáros vármegye, ahol életemnek egyik legrémesebb kalandját éltem át.

* * *

— „Csak az éles borotva villant fel és már átmetszett gégével feküdt az ágyon. Fantomas ismét jól végezte dolgát.”

Borzadva tettem le a könyvet, nem tudtam tovább olvasni a sok véres kalandot. Mintha óriási kő nehezedett volna a lelkemre. Ön-

kénytelenül is körül néztem, nem nyilik-e ki valamelyik szekrényajtó, nem jelenik-e meg hirtelen a rettenetes Fantomas? Teljes csend volt, csak társam egyenletes lélegzése hallatszott. Egy felvidéki városka egyetlen szállodájának első emeleti szobájában pihentünk, hogy holnap ujult erővel folytassuk utunkat. Mindjárt lefeküdtünk, én azonban még olvastam egy keveset, míg a borzasztó borotva-gyilkossághoz nem értem. Ezek után nem volt kedvem tovább olvasni. Eloltottam a lámpát és szinte félve huztam a fejemre a paplant, hogy hamarabb elaludjam. Nem tudom mennyit aludtam. De arra biztosan emlékszem, hogy iszonyu ordítózásra ébredtem fel. Mivel az ordítózás, káromkodás az utca felől jött, első tekintetem az ablakra esett. Meglepődve láttam, hogy a rolló fel van huzva, pedig este saját kezemmel engedtem le. Nem értem, hogy lehet. Az ajtó belülről zárva, a kulcs (belülről) benne. Odamegyek az ablakhoz, az utca üres s gyönyörűen süt rá a hold. Sehol egy lélek, csak a járdát szegélyező magas jegenyefák nyujtogatták hosszú karjaikat a sötétkék éjszakába. Dehát honnan akkor e zaj? Nem sok időm volt gondolkozni, mert

gorajátéka. Grieg-nek az „Albumlap“ és Mendelssohn-nak „Dal szöveg nélkül“ c. szerzeményét játszta el. Mindkét szerzemény szépségeit ügyesen juttatta érvényre s úgy ezért, mint játéknak szabatoságáért sűrű tapsot aratott.

A harmadik szám Gábor Andornak a „Jaj a feleségem!“ c. tréfás páros jelenete volt, melyet Lobstein Iluska és Schwartz Ernő adtak elő nagy hatással. Lobstein Iluska a feleség szerepében temperamentumos játékkal élethű volt, úgy szintén Schwartz a férj szerepében. Viharos taps volt jutalmuk.

Ezt követte Rauchbach Terézke tánca, a melyhez a zongora kíséretet Lobstein Licike szolgáltatta. Az ügyes tánc, amely keveréke volt a keleti és modern európai táncoknak, minden részletében dicsérte a táncolót, aki a legnehezebb figurákat is könnyedséggel oldotta meg. A zongora kíséret Lobstein Licike ügyes technikájáról s zenei készségéről tett bizonyosságot. E szám is sűrű tapsban részesült.

Ötödik számul Hetényi—Heidelberg-nek „Ha vissza nem térek“ és Farkas Imrének „Üzenet“ c. szerzeményét énekelte el Kaufman Jolánka. Kellemes, tisztán csengő hangjával a szerzemények szépségeit ügyesen juttatta érvényre. Sűrű taps volt jutalma.

Ezután színre került Gábor Andor-nak a „Treszkát kitanítják“ c. szinpad tréfája. Seidner Licike a feleség szerepében nagyon ügyes alakítást mutatott be. Méltó partnere Farkas Jenő (a férj) volt, aki hűen kreálta szerepét. Ügyes, talpraesett szobaleányt mutatott be Lieberman Ilonka. A közönség állandó derűltséggel kísérte e számot is.

Hetedik számul dr. Löwenstein Lajos és a kis Nussbaum Irénke a „Lumpkirály“ című scenirozott dalt adták elő Duma Géza hírneves zenekarának kísérete mellett. Dr. Löwenstein nemcsak mint konferencier, hanem mint énekes is elsőrangú produkált ez alkalommal is. Kellemes, fülbemászó hangja az érzelmek kifejezésében brillirozott s a közönség mindvégig nagy élvezettel hallgatta a szép dalt, melynek finiszében Nussbaum Irénke is részt vett. A kis Irénke bámulatra méltó bátorsággal és ügyességgel énekelte el szerepét. Sűrű taps volt jutalma az estély eme szép számának.

Ezt követte Berkovits Sárika magas művészi színvonalon álló táncolása. Klasszikus táncokat lejtett Vass Lilike ügyes zongora

a következő pillanatban a nyakam közé esett a rolló. Majd ismét felszalad és ezután mintha megbolondult volna, elkezdett fel s alá szaladgálni. Borzasztó ijedtségemben rá akartam löni a revolveremmel, de az persze nem sült el, (nem csoda! hisz sohse volt megtöltve). Ugy látszik, e kudarctól a másik rolló is neki bátorodott, mert nemsokára már ketten járták örült táncukat. — Támolyogva bujtam vissza a paplan alá és vártam a titokzatos előjelek biztos következményét: a kérlelhetetlen Fantomast, hidegen csillogó, éles botrovájával.

* * *

Reggel későn és nagy fejfájással ébredtem fel. Mikor társamnak elmeséltem a rémes éjszakát, nevetve magyarázta meg, hogy a vendéglős nagyon praktikus ember, aki a falat kifuratta és a függöny zsinogét a földszintre vezetve, a rollót onnan kezeli. Mivel alattunk korcsma van, biztosan duhajkodikó részeg emberek ráncigálták a madzagot.

Igy lakoltam felületességemért, gyávaságomért, de főképp a sok Fantomas regény olvasásáért.

kisérete mellett. A táncoló művésznő a tánc szépségeit bemutatva, méltó ügyességgel domborította s juttatta kifejezésre. Vérébeli táncművészeket jellemző könnyedséggel, bájjal, hajlékonysággal tette szemlélhetővé a klasszikus táncokban rejlő szépségeket. Sűrű taps, ujrázás és egy szép virágcsokor volt jutalma.

Végül dr. Radó Izidorné énekszama következett. Seidner Licike precíz zongora kísérete mellett elénekelte Schubert-nek az „Aufenthalt“ és Strauss-nak a „Fledermaus“ c. szerzeményét. Városunk zeneértő közönsége nagy élvezettel hallgatta végig a szép énekeket. Dr. Radó Izidorné úgy a magasabb, mint az alsóbb regiszterekben is kellemesen, tisztán csengő, terjedelmes hangjával a szerzemények szépségeit kitűnő sikerrel juttatta érvényre. Hangja az érzelmek színesítésében magasabb zenei képességekről tett tanúságot. Az a frenetikus taps, amely a zeneművek művészi elneklését követte, fényes bizonyítéka annak, hogy dr. Radóné énekművészete ez estélynek szintén egyik értékes és művészi színvonalon álló pontja volt. Egyik dalát ő maga kísérte zongorán, s így zenei képzettségének ez oldaláról is elvitázzhatatlan bizonyosságot adta. Zongorajátéka magasabb technikai készséget és iskolázottságot árult el.

Ezután reggelig tartó tánc következett.

A minden tekintetben kitűnően sikerült mulatságon a tisztikaron kívül városunk társadalmának minden rétege vallás és nemzeti különbség nélkül képviselve volt.

San-Toy.

NAPI HIREK.

— **Uj görögkeleti metropolita.** A legutóbb Nagyszébenben megtartott metropolita választó gyűlésen dr. Balán Miklós theologiai tanárt egyhangulag görögkeleti metropolitának választotta meg. A 37 éves kedvelt tanárnak jelöltséget főleg az alsó papság támogatta.

— **Kinevezés.** A kormányzótanács D. German Joe vármegyei aljegyzőt a körösbányai járás főszolgabírájává nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Préd a Béni kolozsvári lakatos-mester f. hó 15-én tartotta eljegyzését Nagy Ferenc bádógos-mester, helybeli polgártársunk leányával: Gizikével.

— **Színészet — Déván.** Amint a „Hunyadvármegye“ c. lapjaink írja, Déván a napokban Kovács Imre kitűnően szervezett színtársulata megkezdi előadásait. A műszki személyzetten kívül a 41 tagból álló társulat operettek, drámákat, színműveket és vígjátékokat fog előadni. Egyelőre 17 előadásra nyitottak bérletet.

— **Klasszikus hangverseny — Szászvároson.** Szászváros közönségének folyó hó 27-én újra egy művészi estélyben lesz része. Amint értesültünk, e napon a „Transsylvania“ szálló disztermében dr. Fellner József gyulafehérvári zongoraművész fog hangversenyt rendezni Szabó Gizi helybeli keresk. isk. tanárnő és Beke Bandi közreműködésével. Dr. Fellner már Déván is hangversenyzett, melyről úgy a sajtó, mint a közönség elismeréssel nyilatkozott. Szabó Gizi hegedűművészete és Beke Bandi éneke közönségünk előtt előnyösen ismert. A program számjai Beethoven, Chopin, Grieg, Sarasate, Wagner, Bredicianu és Tarnay szerzeményeiből fognak kikerülni. A részletes műsört jövő számunkban fogjuk közölni, ugyszintén plakátok fogják a közönséggel tudatni ezt, valamint az előadás pontos kezdetét. A magas zenenívón álló hangverseny elé nagy érdeklődéssel néz városunk és a környék zenekedvelő közönsége.

— **A békekonzferencia Rómában.** Neuen, márc 5. A békekonzferencia, amely eredetileg Párisban ült össze, most Londonban tanácskozik. Az ántánt miniszterelnökök elhatározták, hogy a békekonzferencia legközelebbi ülését Rómában fogja megtartani. Ez erkölcsi elégtételt jelent Olaszországnak és egy úttal gyakorlati előnyöket is az Adria-kérdés tekintetében.

— **Vissza az egyházi házassághoz?** A „Keleti Újság“ írja: A kormányzótanácsnak egy érdekes rendelete érkezett az anyakönyvi hivatalokhoz. A rendelet szerint, ha valaki a pap előtt a templomban megkötö a házasságot s a paptól kapot igazolvánnyal megjelenék az anyakönyvvezető előtt, minden különösebb formáság nélkül, csupán a lelkészi igazolvány alapján, köteles az anyakönyvvezető hivatal elismerni a házasságot és az eskü letétele nélkül beírni az állami anyakönyvbe. Mindössze egy rövid záradék sankcionálja a beírást, amely így szól: Bejegyeztetett az 1373—1920. számú belügyi reszort rendelete nlapján az n... i lelkészi hivatal anyakönyvi kivonata alapján. Ez a rendelet egészen új gyakorlatot teremt.

— **Dr. Tincu Aurel** belgyógyászati és fogorvosi rendelő. Rendel: 9—1-ig és 2—5-ig. Malom-utca 3. szám, (saját ház).

— **A szabad italmérés.** A „Renesterea Romana“ írja: A pénzügyminiszter megbizta az adófelügyelői hivatalt, hogy az italmérési reform tárgyában javaslatot dolgozon ki. A törvényjavaslat alapelvei szerint a szeszszel való kereskedés, az italmérés szabad lesz és mint a — „Renesterea Romana“ mondja — csupán az egyedárusági díjakat fogják jelentékenyen felemelni. A „Renesterea Romana“ közléséből azt állapíthatjuk meg, hogy a reform értelmében a szesz és szeszszital a törvényjavaslat elfogadása után éppen olyan szabad cikk lesz, mint a jelenleg fennálló rendeletek értelmében a só. Sőt ugyanis mindenki szabadon árusíthat, de sőt kizárólag csak az államtól szabad vásárolni, hogy az állam könnyen és kényelmesen behajthassa az egyedárusággal járó hasznait.

— **A segédjegyző és a falu.** A „Gazeta Oficiala“ legújabb számában a prefektusokhoz és alprefektusokhoz intézett következő körrendelet jelent meg: Kérdés merül fel, hogy a helyettes, segéd és kirendelt jegyzők tagjai-e a községi előljárásnak és tanácsoknak, továbbá, hogy az előljárásban és tanácsban van-e szavazati, vagy csak tanácskozási joguk — tudomás és alkalmazkodás végett a következő értesítés adatik ki: A helyettes, segéd- és kirendelt jegyzők az 1886. évi XXII. t.-c. 84. §-a értelmében lévén ideiglenes minőségben alkalmazva, a községi jegyzőket helyettesítik, minélfogva ama jogokat gyakorolják, amelyeket az 1886. évi XXII. t.-c. 58. és 93. §-ai értelmében a helyettesített jegyző van jogosítva gyakorolni.

— **Kereskedelmi összeköttetés Németország és Magyarország között.** A „Neues Wiener Journal“ jelenti Budapestről: Brandt Pál, a berlini osztrák-német gazdasági egyesület tanácsának tagja jelenleg Budapesten tartózkodik, hogy a magyar kormánnyal tanácskozást folytasson a Magyarország és Németország közötti kereskedelmi összeköttetés újrafölvételéről. Brandtot Korányi báró pénzügyminiszter és Heinrich kereskedelmi miniszter fogadták. A tárgyalások eredményeképpen megállapítható, hogy a magyar kormány a kereskedelmi összeköttetés újrafölvétele elé nem gördít akadályokat és a saját területén minden kereskedelmi érdeket előmozdit.

— Megvásárolták a dévai villanygyárat.

A „Banca Romaneasca“ nevű, múlt év novemberében alakult bukaresti pénzintézet tárgyalásba bocsátkozván a Magyar Általános Hitelbanknál Budapesten székelő magyar villamos trösztel, ennek eredményeként a román vállalat megvásárolta az aradi és dévai villanygyárat, valamint az Arad-hegyaljai villamos vasút részvényeit. A villanygyárak részvényeinek névértéke 200 korona, a vállalat ennek a négyszeresét fizette a részvényekért, tekintettel azonban arra, hogy jelenleg a részvényeket 1200 koronával jegyzik, a vállalat így is nagyon jó vásárt csinált.

— Az utalványforgalom kiterjesztése.

A postaigazgatóság közli: A posta- és távirdaigazgatóság március hó 15-től kezdődőleg a postautalványforgalomba a következő hivatalokat is bevonta: Abosgálfalva p. u., Ágostonfalva, Alsóilósva, Alsókomán, Alsórákos, Alsóvárada, Arapatak, Bágyon, Bardóc, Bereck, Berve, Csicsókeresztur, Csikszentmihály p. u., Dálnok, Désekna, Ditró, Esztelnek, Felsőtömös, Gagy, Gelence, Gidófalva, Gyimesközéplak, Homoród 1, Höltdövény, Illyefalva, Kalotaszentkirály, Kerlés p. u., Kézdiszentlélek, Kiskalota, Köpec, Ladámos, Lövée, Magyarbükös, Magyargyerőmonostor, Magyarkapus, Maksa, Mezőcsán, Mezőrücs, Nagycég, Nagycég-Budatelke, Nagyiklód, Nagytermi, Nyárádtó, Pokafalva, Prázsmár, Sövényfalva, Szászcsanád, Szászorbó, Székelyvaja, Szentbenedek (Szolnok-doboka), Szentegyházfalva, Szépviz, Torja, Türkös, Vledény, Őcsanád. Az utalványforgalomba az eddigi és jelen rendelettel bevont hivatalok kivételével más hivatal utalványt nem vehet fel és nem fizethet ki. Az utalványforgalomba be nem vont hivataloktól eredő postautalványok feladási helyükre visszaküldetnek. Folyó hó 25-től kezdve az egy utalvánnyal küldhető összeg maximuma 500 koronáról 1000 koronára emeltetett fel. Az előző forgalomból visszamaradt és a régi királyságról eredő postautalványok egyelőre nem fizethetők vissza.

— A Retyezát vizierejének kihasználása.

Múlt év szeptemberében vetődött fel először Aradon annak a kérdése, hogy a Retyezát vizierejének villamos erőre való kihasználására lépéseket kellene tenni. Azóta kisebb-nagyobb megszakításokkal állandóan felszínen tartották ezt az ügyet. A napokban Arad, Temesvár és Lugos polgármesterei ebben az ügyben Temesváron értekezletet tartottak, amelynek célja közös megállapodás előkészítése volt, melyen a három város körvonalozta álláspontját, hogy a f. hó 15-ikén, Bukarestben tartandó ülésen milyen érdekeltégi arányban óhajt résztvenni. — A hét hónap óta vajdó ügy ezek szerint a megvalósulás felé közeledik.

— **Felemelték az értékhatárt a járásbírósi perekben.** A kormányzótanácsnak most jelent meg egy rendelete, amely szerint ezentul 25.000 korona értékig lehet pereket folytatni a vidéki járásbírósiak előtt. Egyébként a rendelet minden értékhatárt, amelyet a magyar új perrendtartás megállapított, további intézkedésig a tizszeresére emet fel.

— **A bűnös eredetű vagyonok elkobzása.** A „Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt“ írja: A kormány a parlament elé törvénytervezetet terjesztett, amely a köztisztviselők és katonai személyek által a háboruban szerzett összes vagyonok felülvizsgálását rendeli el. A javaslat célja azt a számos esetet kideríteni, melyekben a háborus vagyon visszaélések folytán állt elő, hogy ezeket a visszaéléseket utólag szigorúan megtorolják. A tör-

vényjavaslat értelmében az összes tisztviselőknél és tisztelnél, akik a háboru alatt pénzhez jutottak, új vagyonuk eredetét ki kell mutatniok. Azok felett, akik visszaéléseket követtek el, külön bíróság ítélkezik. A legkisebb büntetés, amely a bűnösökkel szemben alkalmazható, egyhónapos börtön és a polgári jogok elvesztése. Katonai személyeknél a visszaélések felfedezésének következménye azonnali rangvesztés és egytől öt évig terjedhető fegyház. A jogtalanul szerzett vagyont minden esetben elkobozzák. Ez a törvény csak a régi Romániára fog vonatkozni.

— **Magyar iskolát** engedélyezték a tanfelügyelő Lónyatelepre, Csimpára és Zsiezre. Külön fogják tanítani a román anyanyelvűeket románul és külön csoportokban a magyar anyanyelvűeket — a román nyelv és írás tanításával. Tanítókat keres az iskola igazgatósága.

— **Uj spekuláció a pénzzel.** Mivel a valutasppekuláció lassan kezd már alábbhagyni, egyes ravasz és lelketlen emberek új fajta spekulációba fogtak: a jó pénzről el akarják hitetni, hogy rossz pénz. Így például azt hirtetik hogy az a lebélyezett ezer koronás amelynek szériája 1300-al kezdődik, érvénytelen, mert az Osztrák-Magyar Bank akkor bocsájtotta ki az ilyen szériájú ezreket, a mikor Románia már befejezte a lebélyezést. Sokan pedig a lebélyezés hitelességét vonják kétségbe és a „B“ és „C“ betűkről mondják meg, hogy hamis volt-e a lebélyezés vagy nem. Egyáltalán el sem veszik egyesek az ezer koronást, annyira rossz hírét költötték ennek a bankónak is. A spekulánsok pedig a markukba nevetnek, mert a hiszékenyekből olcsón összevásárolják a rosznak mondott jó bankjegyeket. Óvakodjék mindenki az ilyen kapzsi emberektől és ne vesztegesse el senki az ezer koronását, mert az jó, azt fizetésnél el kell venni.

— **Nyilvános köszönet.** A f. hó 6-ikán megtartott purim-estélyen a következő felülfizetések folytak be: Baum Mór, Lustig és Lebovics, Treuer Sándor 200—200 K, özv. Mirovitz Ignácné 970 K, Margel V. 100 K, Stern Manó 127 K, Stern Vilmos, Salamon Éliás, Kohn Mór, Bisztricsányi Ernő 100—100 K, dr. Radó Izidor, dr. Löwenstein Lajos, Braun Mór 64—64 K, Nussbaum Manóné, Biró Izidor, Hercum locot., Rauchbach K.-né, Austerlitz Kálmán, Andronye Péter, ifj. Schlein Adolf, Weisz Dezső, Florean Demeter ezredes, Izrael Heimann 50—50 K, Maxim őrnagy 48 K, Vas Gyula 30 K, Molnár Henrik, Molnár József 26—26 K, Ábrahám József 24 K, Májer Testvérek, Bruckenstein N., Liebermann Lajos, Farkas Jenő, N. N., Hajnal Izidor, Stern Nándor, Austerlitz Lajos, Boér Árpád, Eugen Proncstoski, Steiner Fülöp 20—20 K, Löwy Izidor, Hirsch Ignác 16—16 K, Reisner H., N. N. 18—18 K, N. N. 12 K, Török Bálint, Benkő Lajos, Ábrahám Albert 10—10 K, Jassinszky Béla 16 K, Gárdos Béla 10 K, Reinfeld Laura, Freilich Ignác 5—5 K. A felülfizetéseken kívül számos család természetbeni adományokkal járult a jótékony célú bevételhez. A nemeslelkű adakozóknak ezuton is köszönetet mond a rendezőség.

— **Mit találtak fel a magyar bányászok?** A bányaművek céljaira oly annyira megfelelő és szükséges szivógépet, az u. n. vizoszlopos gépet Höll József gépfelügyelő építette és 1749-ben Selmebányán bemutatta és alkalmazta először. — A bányászat történetében mindig említésre méltó marad a selmebányai akadémia, amelyet Mária Terézia alapított 1760 körül s amely 1848-ig a birodalom egyetlen akadémiaja volt. Az egész világon ismerték bányász körökben és igen sokan látogatták. Mióta azonban tannyelve magyar, külföldi hallgatók kevesebben jelentkeznek.

— **Franciaország és a Vatikán.** (Bazel, márc. 15. A párisi lapoknak jelentik Rómából, hogy Franciaország és a pápa között a diplomáciai viszony felvétele a napokban meg fog történni.

— **Meghívó a svájci kiállításra.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara felhívja a kereskedők figyelmét az 1920. április 15—29-ig tartó bazeli (Sveic) nagy kiállításra. A svájci konzul a kiállításra utazóknak utazását minden rendelkezésre álló eszközzel meg fogja könnyíteni. Prospektust és egyéb felvilágosítást a kolozsvári iparkamara irodája a hivatalos órák alatt ad.

Egy jó házból való fiú timár-tanoncnak azonnal felvétetik Wolff Róbert timár-mester urnál Szászvároson. 114 2—4

KÖZGAZDASÁG.

Március havi teendők a méhesben.

E hónap a természet ébredésének s a méhek élénkebb életének kezdete. Időjárásunk szeszélyessége ugyan minduntalan beleszól és megálljt, parancsol méheinknek, de az élet mégis csak győzedelmeskedik s a méhek járása lassan-lassan megélénkül.

A vérhasban szenvedő család tiszta kaptárba, tiszta lépitményre áttelepitendő és langyos mézzel bepermetezendő, hogy magához térjen. A hasmenésben elpusztult család építmenyét és lakását langyos gyenge luggal mosuk ki és azután újból használat alá vehetjük.

Anyátlan családot más gyenge családdal egyesítsünk. Egyesítésnél mindig az anyátlan családot rakjuk az anyáshoz és pedig reggel, vagy estefelé. Az egyesítendő család mézürébe rakjuk az anyátlan. A fődödeszkát annyira széthuzzuk, hogy egy méh a testével átférhessen. Az anyátlan törzs 12 óra alatt levonul az anyáshoz és szép rendben egyesül.

Az élelemhiányban szenvedő családott langyos mézesvízzel megpermetezzük, hogy magához térjen és adunk neki elegendő lépesmézet, vagy ha az nincs pergettetet, kevés vizet felhígítva és lépekbe töltögetve. Ha mézzel nem rendelkezünk, higitott cukoroldattal kell etetnünk. Az etetésnél nagyon vigyázunk, hogy a mézet ne csepegtessük el, mert ezzel rablásra ingereljük a méheket. Mivel az időjárás még hideg, a fiasítás pedig egyre nagyobb arányu lesz, a kaptár melegen tartandó, bő élelem és víz biztosítandó. Kezdjük meg a méhek virágpótló liszt etetését. Egy napos helyre kiállított üres kaptárba tegyünk egy nyitott skatulyába barnapirosra pörkölt kukorica, vagy rozs lisztet és néhány

csepp mézzel a méheket csalogassuk oda. A penészes és hibás lépeket a kaptárból cseréljük ki jókkal és a fenékdeszkát állandóan tartuk tisztán. Ha a fészkek közepén heresejtes lép volna, szintén cseréljük ki.

A méhcsaládok vásárlásának ideje itt van. Ha közeli méhesből veszünk méhet, még a kiröpülés előtt ha távolabbról, a tisztulás után szállítsuk. Vigyázunk, hogy jó anyával bíró, jó népeségű és elég mézzel rendelkező családokat vásároljunk. Elég népes a család, ha 5 lépuccát betölt. Jó anyával bíró, ha elegendő zárt soru munkásfiasítása van. Elegendő méze van, ha a téli fészkek felső sorába legalább 3 egész keret mézzel rendelkezik. Szállításnál ügyeljünk a csomagolásra. Ha szekéren szállítjuk, a lépek a tengellyel párhuzamos irányban álljanak, ha vasuton, akkor a haladás irányával. Kaptáraknál a röpplyukakra sodronyszövetet szegezünk, kasoknak az alját ritka vászonnal lekötjük. A kasokat kupjával lefelé fordítva, szalma közzé csomagoljuk.

A hó végén megkezdjük az első tavaszi átvizsgálást. Figyelmünk ezuttal kiterjed: a) az anya minőségére, b) a mézkészlet mennyiségére, c) a fiasítás kiterjedésére. Jó az anya ha elegendő zárt soru fiasítása van. Észrevételeinket pontosan jegyezzük fel, nagy hasznát veszünk később. Az anya 3—400 petét is rak, a család rohamosan fejlődik. Ha a mézkészlete fogytán van, etessük a fent leirt módon.

Az itatót napos helyen, a méhes közelében állítjuk fel. Figyeljük meg és jegyezzük fel a fontosabb mézelő növények virágzása kezdetét. Vessünk mézelő magokat, ültessünk mézelő fákat. Javítsuk a méhlegelőt.

Csikszereda, 1920. évi március hó.

Csomor Aladár,
okl. méhész.

VIDÉKI

előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat beküldeni, előfizetéseiket postafordultával megújítani sziveskedjenek, mert ellenesetben — legnagyobb sajnálatunkra bár — kénytelenek leszünk lapunk további küldését jelen számmal beszüntetni.

Kiváló tisztelettel:

A kiadóhivatal.

Kertet keresek bérbe. Ajánlatok Főtér 28. szám alá. 116 2—2

NAGY JÓZSEF, lakatos és villanyszerelő
Szászváros, Régitemplom-utca 1. szám.

Kaphatók csengő- és villanylámpa felszerelések, valamint izzókörték 10—50 gyertyafényig. Izzólámpák eladása nagyban. 1—2

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság”
könyv- és papirkereskedésébe egy tanuló,
ki magyarul, németül és románul beszél,
azonnal felvétetik.

KÖNIG KÁROLY

*** szoba-, cim- és épületfestő. ***

Elvállal butor- és szobafestést, valamint cimtáblákat izléses kivitelben és szolid árban készít.

115

2—3

Szászváros, Patak-tér 7. sz.

Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság

Ajánlja dúsan felszerelt papir-raktárát u. m.: eljegyzési- és esküvői-kártyáit, diszes kiállítású meghívóit, névjegyeit, valamint falragaszait

Mindennemű irodalmi-művek iskolai és irodai írószerek, hivatalos és egyéb nyomtatványok a legjutányosabb árak mellett szerezhetők be

Könyvnyomda, könyv-, papir- és írószerkereskedés

A Szászváros és Vidéke kiadóhivatala